Regd No. N. 46 / M. 3813

ప్రతి సోమ, గురువారము వెలువడు జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౬

సంచిక ౭౨

గోలకొండపత్రిక

102650

విడిపత్రిక ఒక అణా

హైదరాబాదు దక్కన్

శా. శ. ౧౮౬౩

వృషసం॥ర

ఫాల్గుణ శు॥ ౧౧

సోమవారము

౨౩-౨-౧౯౪౨

జపానువారి విజయ పరంపరలు

జర్మను నౌకల విజృంభణ

బర్మాలో యుద్ధము

బర్మాపై జపానువారల విమానాల దాడులు తగ్గినవి. ఫిబ్రవరి ౨౦ తేదీన మాండలేపైనను మరనాడు బేసీనుపైనను దాడిచేయబడినది. బ్రిటిషు విమానాలు బిలినునది ప్రదేశములో జపాను సేనల స్థావరాలపై బాంబులను వేసినవి. అమెరికావారి విమానాలుకూడ జపానువారికి బర్మాలో నష్టము కలిగించుచున్నవి. బిలినునదికడ్డ ౧౯వ తేదీనుండి ౨౦వరకు ఉభయపక్షసేనలకును ఘోరమైనపోరాటము జరిగినది. బ్రిటిషుసేనలిక్కడ ఎదురు దాడులను చేసినవి.

థాయిలాండుపై చైనాదండయాత్ర

థాయిలాండు ఉత్తరభాగమునందలి జపానీయ సేనలు మోకాంగువదినివాటి చియాన్గమెన్ కుపద మటుమాన్ప్ హాంగ్ పైకిపోయి అక్కడినుండి ఉత్తరముగ పోవుటకు పంపబడినవి. వాటిని చైనీయసేన లు బర్మా థాయిలాండుల మధ్య సరిహద్దుకడ్డనుండి వెనుకకు తరిమివేసినవి.

చైనాలో యుద్ధము

ఉత్తర ఇండో చైనాలో జపానీయసేన ప్రవేశించినప్పుడే చైనీయులు, బర్మారోడ్డుకు జపానీయులు హానిచేసినపక్షములో తమకు ఉపయోగించగలందులకై చైనానుండి ఇండియాలోని అస్సాముతో కలుపు ఒకరోడ్డును వేయుచుటకు ప్రారంభించిరి. కొన్నిమాసాలక్రిందట ఆ రోడ్డుచైనాలో విచంకింగునుండి చైనాలోపడమటనుండు జెచు వానురాష్ట్రిముఖ్యపట్టణమగు చెన్గటూము గారి బె టుసరిహద్దులో దాటన్నవరకుపూర్తి చేయబడినది. బహుశా ఈరోడ్డును దాటన్నకు నైఋతిదిశగ ౩౦౦ మైళ్లదూరములో అస్సాంలో ఈశాన్యదిశగ నుండు సాదియావరకు వేయవచ్చును.

ఈ క్రొత్తరోడ్డు ఇప్పుడు బర్మారోడ్డు అనబడు చున్నదానికి ఉత్తరమున ౪౦౦ మైళ్ళ దూరమున నున్నది.

ఈసారి చైనాలో యుద్ధమునుగురించి వార్త తెలియలేదు.

డచ్చి ఈస్టిండీసులో యుద్ధము

డచ్చివారి ఈస్టిండీసుదీవులలో కొక టియగు యువద్వీపముపై జపానీయసేనలుపడునట్లు సుమాత్రాదీవినుండియు, ఉత్తరబోర్నియో సెలిబీసు దీవులనుండియు, తూర్పునబలిద్వీపమునుండి దండయాత్ర చేయుటకు యత్నించుచున్నవి. ఇందుకై బలిద్వీపములో దిగుటకు యత్నించుచున్నవి, అదీ విపై ముఖ్యమైనస్థానములన్నిట నిలచి పాడు చేసినవట. డచ్చిసేనలు జపానుసేనలు దిగకుండ ప్రతిఘటించుచున్నవి. ఈఫిబ్రవరి ౨౦న తారీకున బలిద్వీపమునకు ఆగ్నేయమున జపానీయనౌకలలో సేనలు వచ్చియుండగా వాటిపై పసిఫిక్ నైఋతి భాగములో ఉండు మిత్రమండలివారి విమానము లు బాంబులను వేసినవి, ఒక పెద్దసేనలుండే ఓడ మునిగిపోయినది. మాసివదిలో జపానీయులవా ణిజ్యనౌకలపైనను, బిలాలపంధిలో ఒకజపానీయసేనలనౌకపైనను డచ్చివారినౌకలు బాంబులను వేసినవి. అమెరికావారి నౌకలుగూడ జపాను వారినౌకలపై బాంబులను వేసినవి.

ఫిబ్రవరి ౧౯వ తారీకునాటి అమెరికావారి యుద్ధనౌకలు డచ్చివారి యుద్ధనౌకలతో కలిసి బాలిప్రాంతమందు ఉండిన జపానీయ నౌకలపై దెబ్బలు తీయగా జపానీయయుద్ధనౌకలు చాలా చెడిపోయినవి. ఒకజపానీయనౌక మండిపోయినది. డచ్చి మిత్రమండలివారి యుద్ధనౌకయొకటి నష్టమైనది.

౨౦వ తేదీన యువద్వీపములోని అనేక స్థానాల పై జపానీయవిమానాలు బాంబులను వేసినవి.

యువద్వీపమునకు అమెరికావారిసేనలు వచ్చి చేరినవి. సౌరబాయామీద జపానీయ విమానము లతో అమెరికావారి విమానములు డీకొనుచుండుటయు గలదు. దక్షిణచైనాసముద్రములో తిరుగుచుండు ఒక అమెరికా జలాంతర్గామి జపానీయ సేనలను గొనిపోవుచుండిన ఒక నౌకను ముంచివేసినది.

తిమూర్ దీవిలో చర్యలు

జపానువారిసేనలు ౨౦వ తేదీన తిమూర్ దీవిలో పోర్చుగీసువారిభాగపు ముఖ్యపట్టణమగు డిల్లినీ, డచ్చివారిభాగపు ముఖ్యపట్టణమగు కోపాంగునకును సమీపములో దిగినవి. ఈవిధముగా తమ ప్రదేశమును జపానువారాక్రమించుట అన్యాయమని పోర్చుగీసు ప్రధాని పోర్చుగీసు శాసనసభలో ౨౧వ తేదీన ఉపన్యసించెను. శాసనసభవారంతట జపానుచర్యనాక్షేపించు తీర్మానమును చేసిరి.

జపానువారు ౨౦వ తేదీ ఉదయము పోర్చుగీసు ప్రభుత్వమువారికి తాము తైమూర్ దీవిని సైనికకారణములచే ఆక్రమించుచున్నామనియు పోర్చుగీసు వారిదే ఆ రాజ్యమని ఒప్పుకొందుమనియు తెలియజేసిరట.

తుదకు జపానువారిసేనలు బలిద్వీపములో దిగినవి. డచ్చివారిసేనలు వాటిని ప్రతిఘటించుచున్నవి. జపానీయ విమానములు ౨౦వ తేదీన జావాపై ఎక్కువగా తిరిగినవి. బలిద్వీపమువద్ద డచ్చిమిత్రమండలివారలు జపానీయనౌకలపై వేసిన దెబ్బల వల్ల జపానువారికి మొత్తముమీద ఒక క్రూయిజరు రెండుడిస్ట్రాయరుకునౌకలు మునిగిపోయినవి. అయిదుక్రూయిజరునౌకలు, కొన్నిడిస్ట్రాయరులు చెడిపోయినవి. డచ్చి మిత్రమండలివారిది ఒకడిస్ట్రాయరు మునిగిపోయినది. నాలుగువిమానాలు నష్టమైనవి.

ఆస్ట్రేలియా వారి ప్రదేశాలలో పోరాటము

ఆస్ట్రేలియావారిదగు డార్విను దీవిపై ఫిబ్రవరి ౧౯వ తేదీన జపానువిమానములు చేసినదాడి చాల ఘోరమైనదని చెప్పబడుచున్నది. అక్కడ ఒక హాస్పిటల్ నౌకకు దెబ్బతగిలినదట. న్యూగినీక్రమము మీద ౧౯వ తేదీన జపానీయనౌకలు తిరిగినవి. న్యూబ్రిటనులోను, రాబౌలులోను జపానువారు దిగిన తర్వాత ఏసంగతియు తెలియుటలేదు. ఆస్ట్రేలియావారివిమానాలు ౧౯వ తేదీన బిస్మార్కు ఆర్కిపెలాగోదీవిపై తిరిగినవి.

౨౦వ తేదీ ఉదయము కోపాంగుపై జపాను విమానాలు దాడిచేసినవి. బాథర్స్టుదీవివద్ద జపానువిమానాలుచేసిన దాడుల సమయములో స్వస్తిక చిహ్నముగల విమానాలు కొన్ని కనుపించినవట.

డార్విను ఆస్ట్రేలియావారి మంచి విమానాశ్రయము. మరియు పెద్దపెద్ద ఓడలు ఇక్కడనిలువగ అవును. ఇక్కడికి ఆస్ట్రేలియాలోని బ్రిస్బేను అనే పెద్దనగరము ౧౮౦౦ మైళ్లలోను, సిడ్నీ అనేనగరము ౨౦౦౦ మైళ్ళదూరములోను ఉన్నవి. కనుక డార్వినునుండి ఆరెండునగరములపైకిని విమానముల దాడులను చేయుట సులభగును.

ఫిలిప్పైను దీవులలో యుద్ధము

ఈదీవులలో బాటన్ ద్వీపకల్పమందు ఉభయపక్షములవారి ఫిరంగులు ఎక్కువగాపనిచేయుచున్నవి. జపానువారివిమానాలు దాడులను చేయుచున్నవి.

క్రొత్తగా వచ్చిన విశేషములు

జపానువారియుద్ధనౌకలు ౨౨వ తేదీన సింగపూరుయొక్క కెప్పెల్ హార్బరులో చేరినవి. అక్కడనౌకలకు ఆటంకముగా బ్రిటిషువారు వేసియుండిన ప్రేలుడు మందుగనులన్నియు తొలగించబడినవి.

బర్మాలో రంగూనుకుఉత్తరం మైళ్ళ ఈశాన్యమునవుండే పెగునుపట్టుకొంటిమని జపానువారు ప్రకటించుకొన్నారు. కానిఇండియావారు ఆమాటను నిజమనుటలేదు. ఇప్పుడు బిలిను, సితాంగునదుల మధ్య నవిరంతరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. పేము రోలుపై జపానువిమానాలు ౨౨వ తేదీన దాడులను చేసినవి.

చైనాలో చైనాసేనలు పడమటి హూపే రాష్ట్రములో యాల్లోవదిగట్టున ఒకపట్టణమును పునరాక్రమించినవి.

న్యూగినీదీవిపైనను, తైమూర్ దీవివద్ద సముద్రములో మిత్రమండలి నౌకలపైనను జపానువారి విమానాలు బాంబులను వేసినవి.

డచ్చివారి ఈస్టిండీస్ దీవులలో దక్షిణ సుమత్రాలో జపానీయసేనలను డచ్చిసేనలు ప్రతిఘటించుచునే యున్నవి. పాలెంబాంగుకును, దక్షిణ సుమత్రాలోని ఊస్తావణ రేవుకును మధ్యనుండే వంతెనలను డచ్చివారు పాడుచేయుటవల్ల జపానుసేనలు ఆరేవును చేరుటకు అలస్యమగుచున్నది. సుమత్రా కుమారంలో బంకాదీవిపై డచ్చిసేనలు ప్రతిఘటన చేయుచునే యున్నవి. పాలెంబాంగు జపానీయులవశమైనది. బలిద్వీపములో జపానీయులు హాపార్ అను విమానాశ్రయమును వశపరచుకొని లేదనివారు-పడమటిజావాపై బ్రిటిషువిమానాలు దాడులనుచేసినవి.

ఫిలిప్పైనుదీవులలో ఫిరంగుల దెబ్బలుతప్ప విశేషాలేవియు లేవు.

నాజీ యుద్ధనౌకల సంచలనము

మూడు పెద్ద నాజీయుద్ధనౌకల బ్రెస్టునుండి తప్పించుకొనిపోయినవి. అవి నార్వేసముద్రము వెంట ఉత్తరసముద్రములో తిరుగుచున్నవి. ఇంగ్లాండునుండియు అమెరికానుండియు రష్యాకుత్తరభాగానికిచేరు సామగ్రులను చేరనీయకుండచేయుటకై అవి యత్నించుచున్నవి.

నార్వేవారి ఒకపెట్రోలునౌక ఫిబ్రవరి ౨౧వ తేదీఉదయమున రాకోనుపసమటిపైపున సముద్రములో ముంచివేయబడినది.

కారెబియను సముద్రములో జర్మనునౌకలు

జర్మనునౌకలు కారిబియనుసముద్రములో ప్రవేశించుచున్నవి. ట్రినిడాడ్, బ్రిటిషుగ్వయానాకు డచ్చివారి అరుబప్రాంతములోను కురకావో దీవులకడ్డను జర్మనుజలాంతర్గాములు తిరుగుచున్నవి. ట్రినిడాడులో స్పెయినురేవుకడ్డ ఒక అమెరికానౌకను, ఒకబ్రిటిషునౌకను జర్మను యూబోటు ఒకటి ఫిబ్రవరి ౧౯వ తేదీ ముంచివేసినది. తర్వాత బ్రిటిషు అమెరికాల నౌకలు యుద్ధానికివచ్చిన వి. అట్లాంటికుసముద్రములో ఒక బెజిలియనునౌక ముంచివేయబడినది.

అమెరికాప్రభుత్వము సహాయసెక్రటరీ అగు బెర్లిగారు ౨౦ తారీకున అయోవారాష్ట్రములో డెస్మొయిన్సువద్ద ఉపన్యసించుచు "పరిస్థితిచాలభయపడవలసినదిగా నున్నది. ఉభయము కొంతకాలమువరకు ఇంకను హెచ్చగలదు. రాబోవువసంతకాలములో జర్మనీపక్షమువారు పెద్దపోరాటము ప్రారంభించవచ్చునను సూచనలు కనిపించుచున్నవి." అనిచెప్పిరి.

రష్యాలిబియాలలో చర్యలు

లిబియాలో పహారాసేనల పోరాటాలుతప్ప విశేషాలులేవు. రష్యాలో లెనిన్గ్రాడుపైపునకును, స్మోలెన్స్కపైపునకును, ఖార్కోవుస్టేషను పైపునకును రష్యావారిసేనలు నడుచుచు ఈఅన్నిరంగాలలోను మంచివిజయములను పొందుచున్నవి.

స్టాలినుగారుఫిబ్రవరి ౨౩వ తేదీన రష్యాసైన్యపు ౨౪వ వార్షికోత్సవసందర్భములో సేనలకిచ్చినసందేశములో జర్మనీపక్షమునపోరాడే మిత్రులున్నారు. ఇంతవరకు మేమట్టిస్థితిలోలేము. కాని మేము లాంగకపోరాడుచున్నాము." అను ఒకమాట చెప్పినారు. ఇకముందు శత్రువును లెనిన్గ్రాడునుండియు, కెల్లరష్యానుండియు, యుక్రేయినునుండియు క్రిమియానుండియుకూడ తరిమివేసెదమని చెప్పినారు.

ఇండియాకు చైనానాయకుని రాక వలన ఫలము

చైనానిరంకుశ చియాంగ్ కైషేక్ గారు ఇండియాకువచ్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో మాట్లాడినందుకుఫలితముగా ఇండియానుండి వేరుగా చైనాకు సామగ్రులు పంపించుటకు అవసరమైన ఏర్పాటులు ఉభయపక్షసమ్మతముగా కుదిరినవని చంకింగులో ఒక ప్రకటన చేయబడినది.

భారతదేశానికి చైనానాయకుని సందేశము

భారతదేశీయులకు చియాంగ్ కైషేక్‌గారొక సందేశమొసగుచు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునుగూర్చి యిట్లనిరి.

"భారతీయులు తమకోరికలకొరకై ఇంకను ఎక్కువ ఆందోళనపడకపూర్వమే బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సాధ్యమగునంత శీఘ్రముగా భారతీయులకు రాజ్యాధికారమిత్తురని నేనుహృదయపూర్వకముగా ఆశించుచున్నాను. ఇట్లుచేయుట వివేకయుతమగు పద్ధతియనియు, ఇట్టిపద్ధతి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యకీర్తి ఖ్యాతులకు మెఱుగుపెట్టినట్లగుననియు నాయభిప్రాయము."

తర్వాతభారతీయులనుద్దేశించి ఇట్లు నుడివిరి:

"ఇతరదేశములపై తమమున్కరతను ప్రదర్శించి పశుత్వమునుచూపుచున్న వారిని మనముందరముకలిసి ప్రతిఘటించుటకై చాలసందియున్న కాధికారులతోను, భారతీయమిత్రులతోను కలిసి చర్చించుచుంటిని. ఇట్టిచర్చలలో నాతో సంభాషించినవారందరిలోను ఏకాభిప్రాయము కలిగినందుకు సంతసించుచున్నాను. నేనుమరలిపోవలసినసమయము వచ్చినందున మీయందరియొద్దను సెలవుగైకొని పోదలచుచుంటిని.

మాదంపతులయెడ మీరందరు చూపిన దయకు నేనిందుమూలముగా కృతజ్ఞతను తెల్పుచున్నాను. నేనిచ్చటనున్నకాలము స్వల్పమగుటచే నేచెప్పదలచినదంతయు మీకుచెప్పవవకాశములేకపోయినది. భారతదేశమునందు నాకుగల గౌరవమును భారతాభివృద్ధినందవలెనను నాహార్దికవాంఛను సెలవుమూలముగ ప్రకటించుచున్నాను.

దౌర్జన్యమును ప్రతిఘటించుటకు భారతీయుల సంసిద్ధతతెలిసి యపరిమితానందము నందితిని. చీనా, భారతముల జనాభా ప్రపంచ జనాభాలో సగముగనున్నది. ఈరెండుదేశములకు రెండువేల యేండ్లనుండి వాణిజ్యాది సంబంధపూర్వకముగ విడువరాని మైత్రి సంక్రమించినది. ఈదీర్ఘకాలములో నొక్కమారైనను ఈదేశములు పరస్పర యుద్ధచర్యలు సాగింపకుండుటయే మైత్రికి నిదర్శనము. ఇట్టిమైత్రియుపూర్వము. మీ, మా, దేశముల ప్రజలు శాంతికాములనుటకిది ప్రబలనిదర్శనము. ఈనాడురెండుదేశములకును పరిస్థితులలోగాని, ఆశయములలోగాని పూర్ణ్నాపత్యముకలదు. ఇందుచేదౌర్జన్యమును ప్రతిఘటించి పోరుచున్నవారితో చేతులుకలిపి సహాయపుపోరాటము సాగించుట విధియైయున్నది.

"రాక్షసత్వ, పశుత్వములు పెచ్చుపెరిగిన యీసమయమున, చీనాప్రజలును, వారిసోదరులగు భారతీయులును, ప్రపంచనాగరకతా సంరక్షణార్థమై, అట్లాంటిక్ ఛార్టరునందిమిడియున్న సిద్ధాంతములకును, ౨౬దేశాలవారుచేసిన ప్రకటనను, సంపూర్ణముగాతోడ్పడుచు చీనా, బ్రిటను, అమెరికా, సోవియటు యూనియను మున్నగుమిత్రమండలి దేశములలో చేరి జయము కలుగుకొఱకు పోరాడవలసియున్నది."

సప్రూగారికి చర్చిలుగారి జవాబు

ఈమధ్య సర్ సప్రూగారు చర్చిలుగారికిపంపిన తంతివార్తకు చర్చిలుగారీవిధముగా సమాధానమునుపంపిరి,

"మీతంతిఅందినది. తామునూచించిన సందర్భములో మెదటిదానిని అనుసరించుచు తిమి మీసూచనప్రకారము, లండనయుద్ధమంత్రివర్గములోను, పసిఫిక్ యుద్ధసమాలోచకవర్గమందును భారతదేశమునకు ప్రాతినిధ్యమునిచ్చు విషయమై భారతప్రభుత్వ మున తావ్యవహరించితిమి. కార్యకాయకమాలను విధులను నిర్వహించుటకు ఎవరినినియమించినవారికి స్వాగతమొసగెదము.

తామూచేసిన యితరసూచన అతిముఖ్యములు. కావునవానినిగురించి యాలోచించి త్వరలోనే సమాధానమీయగలను."

ఫాల్గుణ శు. (౨౩ ఫిబ్రవరి ౧౯౪౨) సోమవారము సాయంత్రము ౫గంటలకు ఒరంగలులో శ్రీకంఠమ రాజారామ తోటయందు మధ్యాంధ్ర మహాసభ ప్రారంభము... ఉత్సవము వైభవముగా జరుపబడును. శ్రీరాజా వెంకటరామారెడ్డి ఎస్. ఓ. బి. ఇ. (మధ్యాంధ్రసాధన రోజు కేంద్రసంఘసభ్యులు) అధ్యక్షత వహించెదరు. మ. రా. శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు సభా ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు. ప్రముఖుల ఉపన్యాసములు తెలుగు ఉర్దూభాషలలో జరుగును.

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సం॥ర ఫాల్గుణశు॥౧౧ గురువారము

కొత్త జనాభా

హిందూస్థానములో పరిశ్రమల అభివృద్ధికి అవకాశాలు కలుగుటలేదు. మోటారు పరిశ్రమను స్థాపించుటకై బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు సెలవియ్యకపోయిరి. నౌకాపరిశ్రమలకథ అందరికినీ తెలిసినదే. ఎంతో కష్టముపై వాల్చేరులో ఒకచిన్న పరిశ్రమ స్థాపితమయ్యెను. విమానాలకు కావలసిన ఇంజనులు ఈ దేశములో సిద్ధముకావు. బెంగుళూరులో విమానాలరెక్కలు ఇతర భాగములు మాత్రమే సిద్ధమగుచున్నవి. అయితే ఒక్క పరిశ్రమలో మాత్రము మనము అగ్రస్థానము వహించినాము. అది సంతానోత్పత్తి పరిశ్రమ. ఈ డెబ్బైఏండ్లలో మనదేశ జనసంఖ్య ఇంచుమించు రెండంతలైనది.

ఇటీవల హైద్రాబాదు ప్రభుత్వము వారు ౧౯౪౧నాటి జనాభా పట్టికను సంగ్రహ కరపత్రరూపముగా ప్రకటించియున్నారు. దీనిని బట్టిచూచిన కొన్నివిషయాలు ముఖ్యముగా గమనింపదగినవి స్ఫురించుచున్నవి. సమగ్రముగు గ్రంథము బహుశా ఈసంవత్సరాంతములో లభించును-అప్పుడు మరొకమారు నూతనాంశములను తెలుసుకొనవచ్చును. ఇప్పటి లెక్క ప్రకారము హైద్రాబాదుజనసంఖ్య ౧కోటి ౬౩ లక్షలవరకున్నది. మొత్తము ఇండియాలో ఈపదేండ్లలో నూటికి ౧౫ప్రకారము జనసంఖ్య హెచ్చైనది. హైద్రాబాదు రాష్ట్రములో నూటికి ౧౩ ప్రకారము హెచ్చైనది. యాభై యేండ్లక్రిందట ఈరాష్ట్రములో ఎంతజనసంఖ్యయుండెనో అంతకు రెండంతలసంఖ్య యిప్పుడున్నది. ఈ విధముగా జనసంఖ్య పెరిగినను ఇప్పటికిని మనము ధన్యులమే. జనసంఖ్య యెంత హెచ్చుగా నుండిన దేశానికంతనష్టము. ఆస్ట్రేలియా ఖండము మనహిందూస్థానముకన్న గొప్పది. అట్లుండినను మన ఇండియాలో ౩౯ కోట్లమంది యుండగా ఆస్ట్రేలియాలో ౭౦ లక్షలమందిమాత్రమే యున్నారు. ఆ ఖండములో ఆదిమనివాసులు కొందరున్నారు. వారిసంఖ్య హెచ్చుటకు మారుగా తగ్గుచున్నది. కొన్ని ఆదిమజాతులు సమూలముగా నాశనమొందింపబడెను. అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములో ప్రతిచదరపుమైలునకు ఇంచుమించు ౪౦ మందికన్న ఎక్కువగాలేరు. కనడాలోకూడ ఇంతే. ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని మొన్న మొన్ననే దేవుడు మేలుచేస్తే యీఖండము తెల్లవారి ఖండముగానే యుండగలదు అని ప్రకటించెను. అనగా ఇప్పుడు కలిగిన జపానుబీభత్సము తమకు తగులకుండా జపాను ఆస్ట్రేలియాను కబళించకుండా, కేవలము తెల్లవారికొరకే ఆ ఖండాన్ని శాశ్వతపు గుత్తాగా ఏర్పాటు చేసుకొందుము అని వారి అభిప్రాయము అమెరికా కనడా దేశాలలో ఏషియాఖండవాసులకు పౌరత్వస్వాతంత్ర్యము లేకుండ శాసించినారు. విషయమిట్లుండ మన భారతదేశములో అట్టి నియమాలేమీన్ని లేవు. మనసంఖ్య హెచ్చగుటచేత మన దేశములో కొన్నికొన్ని రాష్ట్రాలలో జనసమ్మర్దము అత్యధికముగాను కొన్నికొన్ని ప్రాంతాలలో తక్కువగాను కనపడుచున్నది. బెంగాలులో ప్రతిచదరపు మైలులో ౮౦౦మంది. కొచ్చిలో ౯౬౩ మంది ఉన్నారు. ఇది చాలా ఆశ్చర్యకరమగుసంగతము. మన హైద్రాబాదు రాష్ట్రములో ప్రతిచదరపు మైలులో ౧౯౬ మంది మాత్రమే యున్నారు- మనకంటే తక్కువ ఒక్క మధ్యపరగణాలలో మాత్రమే ౧౯౫మంది వంతున ఉన్నారు-తక్కిన అన్ని ప్రాంతాలలో మనకన్న ఎక్కువగానే యున్నారు. ఎక్కడ జనసమ్మర్దం మెక్కువగా నుండునో అక్కడి జనులు జీవనార్థమై యెక్కువ కృషి చేయవలసినవారగుదురు- అందుచేతనో యేమో బెంగాలు కొచ్చిన్ తిరువాన్కూరులలో విద్యావ్యాపక మెక్కువగానున్నది. ఇండియాలో విద్యావ్యాపకములో కనిష్ఠస్థానము వహించినది (ఇప్పటికి లభ్యమైన పట్టికప్రకారము) మనమే. మనతర్వాత మన పొరుగువారగు మధ్యపరగణాలవారు అవిద్యలో ఘనులై యున్నారు.

నగరాలలో జనసంఖ్య హెచ్చుగా పెరుగుట ఈనాగరిక కాలములోని విశేషములలో నొకటైయున్నది. ఇండియాలో ౨లక్షలకు మించిన జనసంఖ్య కల నగరాలు ౨౨ఉన్నవి. ఒక లక్షకన్న మించిన జనసంఖ్యకల నగరాలు (పైవాటిని కలుపుకొని) ౫౭వరకున్నవి. మొత్తము ఇండియాలో జనసంఖ్యను బట్టి అగ్రస్థానము వహించునట్టిది కలకత్తా నగరము. అందు ౨౧లక్ష ౦౯ వేల మంది ఉన్నారు. ఈపదేండ్లలో నూటికి ౮౫ మంది ప్రకారము ఆనగరములో జనులు పెరిగినారు. ఇదెట్లు సంభవించెనో యేమో! ఈజనాభా బెంగాలులో చాలా ప్రాముఖ్యత వహించెను. హిందువులకన్న మునల్మానులు నూటికి ౮పాళ్లుమాత్రమే యెక్కువగా ఉండిరి- ఈ ౮పాళ్లు హిందువులపాలిటపడితే ముసల్మానులు అల్పసంఖ్యాకులగుదురు. అందుచేత అక్కడ జనసంఖ్యను ఉభయవర్గాలవారు పెంచుకొన ప్రయత్నించినారని ఉభయులును పరస్పరము నిందించుకొనిరి. ఫజలుల్ హక్ గారివంటి బెంగాలు ప్రధానియే జనాభా కాలములో హిందువులను బెదరించియుండెనుకదా. ఆకథ మన కెందుకు లెండి. మన హైద్రాబాదు మొత్తము ఇండియాలో నాల్గవ నగరము. ఇచ్చట ఈ పదేండ్లలో నూటికి ౫౬మందికిపైగా హెచ్చైనారు. ఈ విధముగా జనసంఖ్య పెరిగినను హైద్రాబాదు రాష్ట్రమంతటను ఈ పదేండ్లలో విద్యా వ్యాపకము నూటికి ౫నుండి యిప్పుడు ౯.౮ (అనగా వేయింటికి ౯౮) వరకు పెరిగినదనిన అదొక సంతోషింపదగినదికాదు. పదేండ్లలో విద్యపై ఖర్చు రెండంతలు పెరిగెను. విద్యావ్యాపకము మాత్రము రెండంతలైనా కాలేదు. ఈ చీమ నడకతో మన మెన్నాళ్లు నడువవలెను? రెండుకాళ్ళ కుంటివాడు కాశీకిపోయినట్లే యుండును. ఈ అపవాదును తొలగించుటలో ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును బాధ్యులై యున్నారు.

— —

హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు కాపుసంఘముయొక్క స్థాయిసంఘమువారు ఈఫిబ్రవరి౨౨వ తారీకునసాయంకాలము సికింద్రాబాదు జేమ్సుస్ట్రీటులో మహాలక్ష్మీభవనమందు ఆమరం రాజయ్యగారిఅధ్యక్షతలో కూడి త్వరలో సికింద్రాబాదునందు అఖిలభారతకాపుమహాసభజరుపనిశ్చయించిరి. ఈసంబంధమైనపనులనుజరుపుటకై ఒకసమితినిఏర్పాటుచేసిరి. కాలము,స్థలము మున్నగువిషయములు ముందు ప్రకటించగలరు.

స్థానికవార్తలు

వృషసం॥ ఫాల్గుణ శు॥౫ శుక్రవారమునాడు పగలు పదకొండుగంటలకు హైదరాబాదునగరములోనుండు కులీనాధనసధర్మశాలలో సంతపూరి అనంతమ్మగారికి రావులకోలు నరసింహారావు గారికిని వివాహముజరిగెను. వధువుగోలకొండ వ్యాపారులకును వైష్ణవబ్రాహ్మణకుటుంబమునకు చెందిన ౧౭సంవత్సరముల బాలవితంతువు-వరుడు వధువుయొక్క బంధువర్గములో చేరిన ౨౨సంవత్సరములయువకుడు, విద్యావంతుడు. సికిందరాబాదువాస్తవ్యులగు నిమ్మగడ్డ పుల్లయ్యశాస్త్రిగారు వివాహకర్మనుచేయించిరి. శ్రీఆక్కపెల్లి జానకిరామరావుగారు, మందుముల రామచంద్రరావుగారు, గూడాపెరుమాళ్ళ పండితులుగారు, బూర్గులరామకృష్ణరావుగారు, మందుముల నరసింగరావుగారు, బూర్గుల వెంకటేశ్వర రావుగారు, దోమలపల్లియాదగిరిరావుగారు, మొదలగువారంతా సుముహూర్తమునకువిచ్చేసి వధూవరులనాశీర్వదించిరి. ఈవివాహమునుజరిపించుటకు తోడ్పడినయువకమహాశయులందరు ప్రశంసనీయులు,

... ...

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి డ్రాయింగు (ఇంటర్మీడియేటు)పరీక్షలో హైదరాబాదు నారాయణగూడెముబాలికలఉన్నతపాఠశాలావిద్యార్థినులలో ఈక్రిందివారు ఉత్తీర్ణులైనారు:- ౧. శ్రీకొండాసుమిత్ర), ౨. సుజాతలిరెడ్డి,

... ...

ఈఫిబ్రవరి ౧౯వతేది నాయంత్రము నారాయణగూడెం బాలికలఉన్నత పాఠశాలలో నాగపూరునుండి వచ్చిన శ్రీ గోపాల రావు అనువిద్యార్థి యోగాభ్యాసమువందు తనకుగల నైపుణ్యమునుప్రదర్శించెను ఒకగంటలో వెంటన పనులనుచేయుటయేగాక వానిపేర్లను, ఉద్దేశలాభములనువిశదపరచెను. ఆవయవములు, ఉదరము, తల, మెదడు మొదలగువానికి దగినసాధనమును, నెత్తురు పారుదలకుమార్గములను వాయువులనుబయటికిదొలగు మార్గములను, మెదడును శాస్త్రనుచేగడుగువిధము మున్నగువిషయముల నుపన్యసించెను ఆతనిశ్రమకు గాను, విద్యాభ్యాసనహాయార్థముగాను స్కూలుబాలికలు ద్రవ్యసహాయముచేసి గౌరవించి సంతోషమును వెల్లడించిరి,

... ...

హైద్రాబాదుపోలీసుఅనుకంటకముగా నుండిన ఒకఅరబ్బు ఈరాష్ట్రమునుండి బయటికి తరిమివేయబడినాడు.

... ...

గుల్బర్గాలోఫిబ్రవరి ౨౭ ౨౮ తారీకులలో జరుపుటకునిర్ణీతమైయుండిన హైదరాబాదువిద్యామహాసభవార్షికసమావేశము ఆరోజులలో మానకొనుటకు ఆహ్వానసంఘమువారు తీర్మానించుకొన్నారట.

... ...

ఈవసంతకాలములో దోమలుగ్రుడ్లుపెట్టి పిల్లలనుచేయుట ఎక్కువగా జరుగుచుండునుగనుక, అందుకువీలుగాకుండ ప్రజలు గుంటలు, మోరీలు మున్నగువాటిలో నీళ్ళునిలకకుండ శుభ్రముగానుంచుకొనవలెననియు, అప్పటికిని కొన్ని దోమలు తప్పించుకొనవచ్చుననియు, కాబట్టి ఆరోగ్యశాఖవారు ప్రభుత్వానుమతితో ప్రజలకు దోమలనుచంపేటి ఒకమందును గ్యాలనుకురూ౪-౪-౦లవరకును దానినిచల్లుపంపు ఒకటింటికి రూ౨-౨-౦లుకంటును అమ్మదలచినారు- ఈమందువల్ల దేనికినిహరకలుగదట: వారానికిరెండుమారు పర్యాయము దీనిచల్లుకొన్నను ఈవసంతకాలానికంతాకలిపి౨ఆర్థగ్యాలనుపరిపోవునట. ప్రజలకుగాని ప్రభుత్వానికిగాని ఈమందువల్లవిధమును ఆడిగినచో వాటరియాశాఖవారు తెల్పించెదరట,

... ...

ఉస్మానియాలోఆర్యమహాసభ పండిత వినాయకరావుగారిఅధ్యక్షతనజరిగిన సంవర్సమునలో ఆపస్మియా స్మృతి గరిమనుబోధపరించి ఒకఆజ్ఞ ఒకరోజు వరకు ఆమలులోనుంచబడినట్లు "డక్కన్ క్రానికల్"కు తెలిసినది.

... ...

హైదరాబాదు నగరాభివృద్ధిశాఖవారుకట్టించిన మూడంతస్తుల కిరాయియిండ్లను ప్రధానమంత్రియగు ఛతారినవాబుగారు కొన్నిరోజులక్రింద చూడబోయినపుడు బీదజనులు కిరాయిలుఎక్కువగానున్నవని మొరపెట్టుకొన్నందువల్ల,ఛతారినవాబుగారు ఆలోచనచేసి శ్రీప్రభువరేణ్యుని అనుమతితో రూ. ౬ఉన్నకిరాయిని రూ౪లకు తగ్గించినారు. ... ...

పొలంతనునాతడు ౧౯ఆబాద్ వాడు చౌరాఏజన్సీ గల్లీలో కిషన్‌సింగు,వెంకయ్యలనువారలను ఒకపోలీసుజవానును జంబియాతో పొడిచినట్లును, కిషన్‌సింగు పోలీసుజవానులు ఆగాయములచే వైద్యశాలలో మరణించినట్లును ఒకఅభియోగము ఇపుడు హైదరాబాదు ఉన్నతన్యాయస్థానమందు ఖాజా అబ్దుల్‌అలీగారి సన్నిధిలో విచారణజరుగుచున్నది.

... ...

ఔరంగాబాదుజిల్లానుండి కొందరు కరువుపరిస్థితులవల్ల సమీపమునందున్న బ్రిటిషిండియాలో కిపోయినట్లు రూఢికాని సమాచారమువక్కన్ క్రానికల్" పత్రికకు తెలిసినది.

... ...

హైదరాబాదు,కర్నూలు,మదరాసు,బొంబాయిలలో గొప్పనవాబులవలె సంచరించి మోసముచేసి కొన్నివేలరూపాయీలు సంపాదించిన కొండకుమోసగాండ్ర కూటమునకు సంబంధించిన వ్యవహారములలో, ఆకూటములో ఒక డని చెప్పబడుచున్నట్టియు, మిలిటరీలో చేరినట్టియు మన్సూరీఖాన్ అనువానిని హైదరాబాదు నగర పోలీసులకొరకై బొంబాయినగరములో ఆరెస్టు చేసినారు. ఈతడు బొంబాయిలో మెరినాహోటలులో గొప్పనవాబువలె నివసించుచున్నపుడు నమ్మన్నాల్ రఘునాథ్ జీఅనుసరాబునుఅతనికిపరిచయముచేసిరి. అసరాబు ఈ "నవాబు" మంచి దర్జాగల నవాబని నమ్మెను. తర్వాత ఆ"నవాబు" యుపకుల చిక్కుకచ్చినందువల్ల తనబంగారునగలను కుదువపెట్టి పెట్టు పొందగోరుచున్నానని చెప్పిరి. అసరాబుఅందుపై రూ,౭౫౦౦౦లను అతనికిచ్చిబంగారునగలులోపలఉంచిపైన సీలువేసినపెట్టెను తీసికొనెను. సరాబు పెట్టెతీసికొనిఇల్లుపోవునపుడు మన్సూర్ ఖాన్ దానిపెట్టెమొరొకగదిలోనుండు తనచేగంపాపెట్టెను మార్చితెచ్చెదనని తీసికొనిపోయి అపెట్టెనుయిచ్చేక అంతయు మొకటిపెట్టెవలెనేయుండి లోపలనగలుమాత్రము లేనిపెట్టెను తెచ్చియిచ్చెనట- తర్వాత రఘునాధ్ మోసముకొని పోలీసులకు తెల్పగా పోలీసులావోషిని ఆరెస్టుచేసి హైదరాబాదుపోలీసులకు తెలియబరచినారు- ఇపుడు బొంబాయిపోలీసులు అతనిని హైదరాబాదునగరపోలీసులకు అప్పగించినతర్వాత,ఖాద్రిమున్సిఫుకోర్టులపై అభియోగము విచారణకుపంపించబడగలదు-

... ...

కులకర్ణిఅనువారిచే రచితమై హైద్రాబాదులో ప్రకటితమైన "హాల్‌స్టార్"అను మహారాష్ట్రగ్రంథము హైదరాబాదుసంస్థానములో నిషేధించబడినది. దానిఅనువాదగ్రంథములు కూడ ఇక్కడ నిషిద్ధములు.

— —

సిరిసిల్ల వార్తలు

(స్వ.వి.) ౧౭-౫-౫౧ ఫ.

ఈ తాలూకా కరీంనగరము జిల్లాలో చేరినది-ఇచటికి మిర్జా నూరుల్ హసన్ గారు వచ్చి మాధ్యమిక పాఠశాలలో ౯-౫-౫౧ నాడు దీర్ఘోపన్యాసమిచ్చిరి. దానియొక్క సారాంశమిది.-

“జపానువారు పసిఫిక్ మహాసముద్రములోని దీవులను ఆక్రమించుకొనుచున్నారు. ఆ యుద్ధమునకు పట్టుబట్టి పోవుదురను భయముచే జెల్లుకట్టలు పట్టుక తిరుగుచున్నారని తెలిసినది- ఇట్లు భయపడుట ధీరుల లక్షణము కాదు. ఇట్లు భయపడుట అనగా ప్రభుత్వముమీద నమ్మకము పోవుచున్నదన్న మాట, ప్రజలకు ప్రభుత్వముపై నమ్మకము తొలగుట ప్రభుత్వమునకు క్షేమకరం గాదు-దేవుడిట్లు చేయకపోవుగాక! ఒకవేళ మన ము శత్రువులచే పట్టబడినను,శత్రువును పారద్రోలుటకు సర్వజనులము బలవంతముగా యుద్ధమునకు తీసుకపోయే కాలము వచ్చిన మీరెక్కడదాగియున్నను పట్టుకపోగలరు- ఇట్లయినమీరెందుకు భయపడవలయును? మనరాష్ట్రము స్వతంత్రరాష్ట్రము కాదు-బ్రిటిషువారి అనుమతిలోనున్నది-కావున-పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కాలేదు. ఇప్పుడు బ్రిటిషువారికి పారిశ్రామికులు అవసరము కావున,మనకు పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచేసికొనుటకు అవకాశము లభించినది- నేటివిద్యావిధానము బొత్తిగా మంచిదికాదు. మేకాలే తనకాలములో ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా పనిచేసినందున వానికి అనుభవము కలదు. మనవిద్యావిధానము బ్రిటిషిండియావిధానమును పోలియున్నది. ఆవిద్యావిధానమును బానిసల తయారుచేయువిధానమే. మెకాలె ప్రభువు తన తల్లికి వ్రాసిన యుత్తరములో నిట్లున్నది. “ఆయన హిందూస్థానమును జయించినది. క్లైవు ప్రభువుగాదు, హేస్టింగ్సు ప్రభువునుగాదు- జయించినది నేను. ఆదేశమున్న వారలు తుపాకులమునకు జయించిరి-కాని నేను వీరందరు ఎల్లకాలము దాస్యశృంఖలములో నుండు విద్యావిధానమును ప్రవేశపెట్టితిని” ఇది నిజము నేటిబళ్ళలో చదువుచున్న కార్మికులు గుమాస్తాలు. నేడు ఒక కాపు మిడిల్ తరగతివరకు చదివిన్యవసాయము చేయుచున్న నీచవృత్తి యని తలచును. పాశ్చాత్యదేశములో ఇట్లుగాదు. మన దేశములో వ్యవసాయము చాల వెనుకబడియున్నది. దేవుడిచ్చినభూమి ఎడారివలె పడియున్నది. చూడుము, పాశ్చాత్యఖండములో రష్యాలోమన మొక పంటపండించుకాలములో నాలుగుపంటలు పండించెదరు. మిషనులచేయుచున్నారు. మిషనులచేనీరు పారింతురు. వైన్నవిద్యనేర్చుకొని అభివృద్ధిచెందుచున్నారు. మనము ఎప్పటివలెనున్నాము. కావున దయామయులగు ప్రభుత్వమువారు తెలంగాణలో అభిరుచి పరిశ్రమలు పెట్టి కర్మాగారములను నిర్మించనున్నారు. అట్టి కర్మాగారములో పనిచేయుటకు నిరుద్యోగులగు విద్యావంతులు మెట్రికువరకు చదువుకున్నవారు, తెలుగు వ్రాయవచ్చినవారు,ఏమి రానివారు ప్రభుత్వసహాయముతో వృత్తివిద్య నేర్చుకొనుటకు మంచిఅవకాశము”అని (తీరములవివరము తెలిపిరి.)

తర్వాతఉపన్యాసము సాగించుచు “మన దేశములో దరిద్రదేవత తాండవమాడుచున్నది-కడుపునకు తిండిలేక,తొడుగ గుడ్డలేక మలమల మాడువారెందరో మనఎదుటగలరు-వీరందరిని మీబాంధవులనుప్రోత్సహించి వృత్తివిద్య నేర్పుకొనునట్లు చేసిన మనదేశదారిద్ర్యము తొలగిపోగలదు-మీకేమన్న సందేహమున్న స్వయముగా నాయొద్దకు వచ్చి చూచి తెలుసుకొనవచ్చుగలరని” ఉపన్యాసము ముగించిరి.

కాలమానము

సిరిసిల్ల తాలూకా అంతట చెడగొట్టు వానలు కురియుచున్నవి- నేడు వేములవాడ చంద్రగిరి, రగుడు గ్రామాలలో ఏదురులాంటి రాళ్లంతటి గండ్లు పడినవి- ఈ ఆకాలవర్షముచే, కటువుకాలముచే కావులు త్రవ్వికొని నీరు పారించి తయారుచేసిన మిరపతోటలు నష్టపడినవి. పొగాకు వడగండ్ల చేవిరిగి, వర్షముచే బంకపోయి పనికిరాకుండ నయి నది- రబ్బీపైర్లు చెడినవి, అన్నిటికన్న వీరనిస్త మగడ్డిపోల్లంటి యుమట్టిలోకలసి చెదలుతినుచుండుట! కటువుకాలము చేతబీసున్న-వరిగడ్డి లేదు-పశువులకు సగము మేత కొఱతయుండగా ఉగాదివరకు మేసుకొనెగడ్డిపోల్లు ఈ అకాలవర్షముచే చెడుట రైతులకు తీరనినష్టము.

వెట్టిబాధలు తగ్గుట

(స్వ.వి.) ముస్తాబాద ౧౬-౫-౫౧

నేను ఆంధ్రమహాసభ వారి సమాజమాన్యమున సిరిసిల్ల తాలూకాలో పెక్కు గ్రామాలలో వెట్టిచాకిరి వ్యతిరేక ప్రచారము సలిపితిని. వెట్టిచాకిరి నియమాలు నీదపేగారులకు తెలిపి ఆయా గ్రామ కార్యకర్తలను అమలుపరచమంటిని- అన్నిచోట్ల స్వల్పఫలితము కలిగినది-ముస్తాబాద గ్రామములో సంపూర్ణ విజయము కలిగినది.

హరిజనుల వెట్టిలో నొకటగు కాకాకావలిపోయినది-మంగలివాండ్లకు సంపూర్ణముగా వెట్టితొలగినది-ప్రతిఫలములేకుండ క్షౌరము చేయుట, రాత్రిలో వెట్టినాతో దీపము వెలిగించుట, బట్టలు వేయుట, కాళ్లుపిసుకుట పూర్తిగా మానినది-పోలీసు వార్లు ప్రతిసంవత్సరము క్షౌరానికి ప్రతిఫలము గొర్రెపిల్లనిచ్చుట వాడుకయైయుండెను- పిల్లనున్న వెట్టిబండు-తంబలివాళ్ళ వెట్టి పూర్తిగా తొలగినది-ముస్తాబాద కరీంనగరం జిల్లాలంతటికిని ఆదర్శగ్రామమైనది.

ఆంధ్రచరఖాసంఘ యాజమాన్యమున నలీనరాట్నములు తయారగుచోట ఖాదీలువార్లు- ధోవతులు, షర్టింగులు తయారగుచున్నవి-దేశాభిమానులగు ఆంధ్రులు ఈ శుద్ధఖాదీని తెప్పించుకొని ధరించి నీదలను పోషించెదరుగాక!

“అన్నవల్ల సింహాద్రిరెడ్డిగారు, మేనేజరు,ఆంధ్ర చరఖాసంఘము, ముస్తాబాద, తా॥ సిరిసిల్ల” అని వ్రాసి తెప్పించుకోగలరు.

పాల్వంచ సంస్థాన సౌకర్యములు

దమ్మపేటలో సంత ప్రారంభము

(ఒక విలేఖరి)

డివిజనల్ ఆఫీసరుగారైన సమీయుల్లాగారి సత్పరిపాలనావిధాన ఫలితముగా, పాల్వంచ సంస్థానములోని దమ్మపేటలో రెస్టుహౌస్ సమీపమున, అనగా దమ్మపేటనుండి పాల్వంచరోడ్డునకు ఉత్తరమునకున్న స్థలములో, ౧౧-౫-౫౧ ఫ. గురువారము తో జన ముమారు రెండువేల ప్రజలరాక కలకలముమధ్యనితోను, వలుబదిఅంగళ్లతోను, వేయిరూప్యముల క్రయవిక్రయాదులుగల సంత జయప్రదముగా జరిగినది.

జమాబంది రుసుము

నేను సిరిసిల్లతహశీలులో జమాబంది విషయములో ఒకదరఖాస్తుయిచ్చితిని-దరఖాస్తుపై టిక్కెట్టులేనిది ఏమీ వ్రాయనని-జమాబందికి సంబంధించిన దరఖాస్తులపై, మురాఫాలపై, టిక్కెట్టు అవసరములేదని శాసనమైనదికదా, ఈవిషయము అన్ని పత్రికలలో ప్రకటించబడినదిగదా యంటిని, శాసనముపై రాజాగారిసంతకమైనదని “గోలకొండపత్రిక”లో చదివితినని చెప్పితిని-బహుశా జరీదాలో వచ్చియుండవచ్చునంటిని. దీనిపై తహశీల్దారుగారు “జరీదాలోవచ్చిన నేమి? మాకు నేరుగా మురాశిలారావలసియుండును-నేనుగూడ పైనుండి కారకు నిరీక్షించుచున్నాను- హుకుంవచ్చినచో అమలుచేయగల”ననిరి-ఇంతవరకు పైశాసనము అమలులోనికి రాకపోవుట నష్టదాయకము-జమాబంది మురాఫాల కాలము సమీపించుచున్నది-దయామయులగు ప్రభుత్వమువారు పైహుకుమును శీఘ్రముగా జారీచేయగలరని ప్రార్థన.

యస్. భూపతిరెడ్డి, రైతుసేవకుడు.

చందాదారులకు మనవి

మా చందాదారులు జాబులు వ్రాయునపుడు చందా నెంబరు తెలుపుటలేదు. దయచేసి జాబు వెంట తమచందా నెంబరు తెలుపగలరు. మే.నే.

చైనా నాయకునితో మహాత్ముని సమావేశము

ఆలస్యమునకు కారణము

పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు ఫిబ్రవరి ౧౭వ తేదిఉదయము క్రొత్తఢిల్లీలో పత్రికల ప్రతినిధుల ప్రశ్నలకు సమాధానము లొసగుచు "గాంధిమహాత్ముడు మార్షల్ చియాన్ గుకేషేఖ్ గారిని చూడ నిరాకరించెననుట పూర్తిగా అసత్యము" అని చెప్పిరి. మరి ఎందువల్ల చూడలేదనుదానికి యిట్లు చెప్పిరి- నెహ్రూగారు చైనా నియంతతో మాట్లాడినతర్వాత గాంధిమహాత్మునితో టెలిఫోనులో సంభాషించెను- తర్వాత మహాత్ముడు చైనానాయకునికి ఒక టెలిగ్రాము సందేశము పంపెను- ఆసందేశములో వారు, తానును కస్తూరిబాయియు చైనానియంతకును వారిసతికిని తనసేవాగ్రామమందు స్వాగతమిచ్చిన అచ్చైనీయముఖ్యులు తనపని ఎటువంటిచోట జరుగుచున్నదో చూచెదరను ఆశతో నుంటిననియు. ఇది సాధ్యము కానిచో భారతదేశములో ఎక్కడికిగాని పోయి ఆ చైనీయ ముఖ్యులను చూడ సంసిద్ధముగ నుంటిననియు, కాని తనవశమునలేని పరిస్థితుల ఆటంకమువల్ల ఆ అదృష్టము తనకు లభించలేదనియు- చెప్పి చైనాకును చైనావారు పాటుపడుచున్న ముఖ్యవిషయమునకును తనశుభాకాంక్షలను తెలిపిరి- గాంధిగారు తరువాత ఒక లేఖను కూడ చైనానియంతకు పంపిరి.

చైనానియంత ఈదేశమునకును అతిథి. అందువల్ల తాను స్వాగతమిచ్చువారివద్దకు పోదగునేగాని, స్వాగతమిచ్చేవారిని తనవద్దకురమ్మనుట చైనీయుల ఆచారానికి విరుద్ధము- కనుక వారు మహాత్ముని తనవద్దకురమ్మని అడుగరాదని ఎంచినారు.

చైనాప్రియగారు జిన్నా, సంస్థానాధీశులు మున్నగుకొందరికి చైనానియంతతో కలిసి మాట్లాడుటకు ఆహ్వానములను పంపియుండిరి- అట్టిఆహ్వానములను గాంధి మహాత్మునికిగాని, జవహర్లాలుకుగాని పంపలేదు- చైనానియంత ఒక వర్గమువారిని కాక సమానముగ అన్ని రెండవపక్షమువారిని కూడ చూచే ఏర్పాటుచేయవలెనని అధికారులు భావించినట్లున్నది.

చైనాయెడ ఇండియా వైఖరి

చైనాయెడ భారతదేశానికి సానుభూతి గలదు- చైనాపక్షమును బలపరచుట భారతదేశపద్ధతి, కానిబ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారిద్వారా చైనాకు సహాకారము చేయవలసినదేగాని నేరుగా చేసేటట్లులేదు- యుద్ధానికి ముందునుండియే కాంగ్రెసు అదిసీనియా విషయంలో వలెనే చైనా విషయమునందును సానుభూతిగలిగియుంటున్నది- అంతేగాక చైనాతో ప్రాచీనమైనసంబంధము భారతదేశానికి చారిత్రికముగ గలదు- చైనీయులు ఇప్పుడు యుద్ధములోనేగాక భవిష్యత్తులో కూడ భారతదేశముతో కలిసి పనిచేయగోరుచున్నారు- "మేము వారికి సంతోషముగా సహాయముచేసెదము కాని మా చేతులు బంధములలో నున్నవి" అని కాంగ్రెసు చెప్పుచున్నది- ఈబంధములు తొలగిపోయిన బాగుండునని ఆచైనానాయకుడు కోరుట సహజమే- వారు ఈబంధములను తొలగించు విషయములో బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు ఏమి తెలియజేయగలరో చెప్పుట కష్టము. మరొకరాజ్య వ్యవహారములలో జోక్యము కల్పించుకొనుట కష్టము.

గాంధి గారి ప్రతిఘటన పద్ధతి

పాశ్చాత్యులు "పాసిజం" అను పదముచే ఉద్దేశించే పద్ధతికిని, గాంధి మహాత్ముని శాంతి పద్ధతికిని భేదమున్నది- గాంధిమహాత్ముని పద్ధతి చురుకైనది- ఏమైనను శత్రువుకు లొంగుట కూడదనునది గాంధిమహాత్ముని పద్ధతి. శత్రుప్రతిఘటన ఎట్లు చేయవలెనను ప్రశ్న ఉదయించినపుడు కాంగ్రెసు దానిని నిర్ణయించవలసియుండును- గాంధి మహాత్ముడు అహింసాపద్ధతిని సూచించును- కాని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో వారేమి చెప్పెదరో! వారి పరిస్థితులకు తగినట్లు నడచుకొనువారు ఇతరులను కూడ అట్లు నడచుకొనవిత్తురు- భారతదేశ ప్రసరిహద్దులకు ఆమూలనైన ప్రతిఘటనవిష్ఫలమైపై ఈ దేశంలో అట్టిప్రతిఘటన చేయలేని స్థితి ఏర్పడవచ్చును అప్పుడు గాంధిమహాత్ముని పద్ధతికంటె ఉపాయము లేదు.

... ...

ఇండియాప్రభుత్వమువారు ౧౭వ తేదినాటి ప్రకటనలో గాంధిమహాత్మునికి వైస్రాయిగారు ఆహ్వానము పంపలేదనుమాటకు సమాధానమిచ్చినారు. మిమ్ము అనకలిసికొనుటకు అవకాశమొసగుడని చియాంగుకేషేక్ గారు ముఖ్యముగా కోరుచున్నారని నాకు తెలిసినదను వాక్యముగ అపత్రము అను వైస్రాయిగారు జిన్నాగారికిని గాంధిగారికిని ఒకరీతిగ పంపినారు. గాంధిగారికి వర్ధా జిల్లాధికారి ఆపత్రమును ఫిబ్రవరి ౧౦వ తేదిన అందజేసినారు. అని అందులో తెలుపబడినది.

అలహాబాదు వద్ద రైలుప్రమాదము

అలహాబాదునుండి ౫౦ మైళ్లదూరములో కాన్పూరుకుపోవు రైలుబాటయందు ఖాగావద్ద రెండు రైళ్లు ఎదురుగావచ్చి ఢీకొనుటచే ఇంతవరకు ౧౫మంది చచ్చినట్లును, ౨౦మంది గాయపడినట్లును తెలిసినది- ఈ ఉపద్రవము ఫిబ్రవరి ౧౯వ తేదిన మధ్యాహ్నము ౧గం.౩౦ని.ల వేళ జరిగినది- మూడు ప్రయాణీకుల డబ్బాలు చాలా చెడిపోయినవి.

భారత శాసనసభలో చీనానాయకుని అభినందనము

భారతశాసనసభయగు అసెంబ్లీలో ఫిబ్రవరి ౧౯వ తేదిన "చీనాప్రధానసేనాని మార్షలుచాంగు కేషేఖుగారును శ్రీమతిగారును ఇండియాకిప్పుడు రావడంవల్లనీరు ఇండియాపట్ల అత్యధికమైన గౌరవభావమును చూపించారు. వీరుచూపిన యీగౌరవమును యీసభవారు మిక్కిలి అధికముగా ప్రశంసించుచున్నారు. జపానువారిని నిరోధించుటలో మార్షలుచాంగుకేషేఖుగారి నాయకత్వముక్రింద చీనాలోని రణశూరులు అనేక సంవత్సరాలనుంచి అత్యధికమైన శౌర్యప్రతాపాలను చూపిస్తూ చీనాకున్న ప్రపంచానికంతటికిన్నీ కూడా మిక్కిలి గొప్పసేవ చేసినందుకున్నూ జపానువారిని ప్రతిఘటించుటలో చీనావారిప్పుడు ఇండియావారితో చేరినందుకున్నూ ఈసభవారు ఈ దంపతులను అత్యధికంగా ప్రశంసిస్తున్నారు" అనే తీర్మానమును ఎమ్.ఎస్ అనేగారు ప్రతిపాదించిరి- ఈతీర్మానమేకగ్రీవంగా ఆమోదించబడెను-

ఇండియాలో ప్రీవీకౌన్సిలు

అలహాబాదు హైకోర్టులో పూర్వము జడ్జిగా వుండిన సర్ షామహమదు సుల్తానుగారును ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా వుండిన సర్ జానుథరుగారున్నూ ౧౯౪౧లో చనిపోయిరి. వీరికి స్మారక చిహ్నముగా అలహాబాదు హైకోర్టుభవనంలో మార్బిలుహాలులో రెండుశిలాఫలకము అమర్చబడెను. ఇండియా ఫెడరలుకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి సర్ మారిస్ గ్వయరుగారు బహిర్గతమొనర్చుచు ఫిబ్రవరి ౧౯వ తారీఖున ఇట్లు చెప్పిరి-

"ఇప్పుడు ఇండియాలోవున్న అన్ని న్యాయస్థానములలోను ఫెడరలు కోర్టు వున్నతోన్నత న్యాయస్థానంగా వున్నదికాని ఫెడరలు కోర్టుకుయింకా అన్ని విషయాలలోను సంపూర్ణమైన అధికారము యివ్వబడలేదు అచిరకాలంలో నేఇండియాలో ప్రీవీకౌన్సిలుతో సమానముగా సర్వాధికారములతో కూడిన ఉన్నతోన్నత న్యాయస్థాన మేర్పడగలదని నేను నమ్ముచున్నాను. న్యాయమూర్తులు న్యాయవాదులుకూడా ప్రజలసేవకులేగనుక ప్రజలువీరిచర్యలను యెంతతీవ్రముగా విమర్శించినను వీరు ఆగ్రహమును చెందగూడదు- న్యాయస్థానముల స్వాతంత్ర్యమునకు లేశమైనను లోపము కలుగగూడదు. న్యాయస్థానములలో న్యాయమూర్తులు నిష్పాక్షికముగా తమవిధిని నెరవేర్చుటకే విధమైనఅభ్యంతరము కలుగగూడదు, న్యాయవాదులు లేకపోతే న్యాయస్థానాలు పనిచేయజాలవు న్యాయవాదుల స్వాతంత్ర్యమును కలిగియుండవలెను"

పంజాబుప్రధానితో కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుని సంభాషణ

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడగు మౌలానా అబుల్ కలాం అజాదుగారు పంజాబు ప్రధానితో ఫిబ్రవరి ౧౯వ తేదిన సంభాషించిరి, దేశమునకు శత్రువు వల్ల ఉపద్రవము వచ్చేటట్లున్నచో కాంగ్రెసు ఇతర సంస్థలతో కలిసి పనిచేసి శాంతి నిరక్షించు పద్ధతుల విషయమై వారుమాట్లాడినట్లున్నది, కొందరు ముస్లింలీగు ప్రతినిధులును, హిందూమహాసభ ప్రతినిధులును కూడ కాంగ్రెసుఅధ్యక్షునితో సంభాషించిరి-

చైనానాయకునితో జిన్నాగారి సమావేశము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి ౧౯-

"మార్షల్ చియాంగు శేకుతో నేను హృదయపూర్వకముగా సంభాషించినాను, నాకునిక్కై నప్పుడు చైనాకురావలసినదనియు నేను అక్కడికివస్తే సంతోషిస్తాననియు మార్షల్ శేకుగారు మనస్ఫూర్తిగానన్ను ఆహ్వానించిరి. ఇంతమట్టుకు నేను మీకుచెప్పగలను" అని ముస్లింలీగు అధ్యక్షుడు జిన్నాగారు ప్రభుత్వమందిరంలో బసచేసిన మార్షల్ జంగు శేకుగారినికలుకొని ఇవతలికివచ్చి తరువాత "అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేఖరితో అనెను ఈసమావేశము ఒకగంటసేపు జరిగినది. జిన్నాగారు ఇంకా ఇట్లు చెప్పిరి, "భారతదేశపు రాజకీయసమస్యలలో జోక్యము కలిగించుకొనుటకు తానుఇక్కడకు రాలేదని మార్షల్ గారు చెప్పిరి. దానికి కారణము భారతరాజకీయములను గురించితనకు యేమితెలియక పోవడమేనని కూడ వారనిరి. భారతరాజకీయ పరిస్థితినిగురించి తెలిసికొనగోరుచున్నాననిరి. లీగుప్రణాళికను, కార్యక్రమాలను తెలుసుకొనగోరుచున్నాననియు దానికిసంబంధించిన ప్రకటనలన్నిటినీ తనకుపంపవలసినదనియు వారుఅడిగిరి. నన్నుమరల కలుసుకోవలెనని వారుకోరిరి- ౧౯వతారీకువరకు నేను ఇక్కడేవుందునని చెప్పినాను"

కాంగ్రెసుకార్యాలయానికి రాజాలనని విచారం

ప్యూకధి లేనందున కాంగ్రెసుప్రధాన కార్యాలయానికి రాజాలనందుకు చింతిస్తున్నామని షేక్ దంపతులు, కాంగ్రెసుప్రధాన కార్యదర్శి ఆచార్యకృపలానీగారికి తంతిపంపించిరి.

—·—

డాక్టరు

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

బెజవాడ (లేక) రాజమండ్రి

వారి యీ క్రిందిమందులు యీక్రింది వ్యాధులకు అమోఘముగ పనిచేయును.

ఆరోగ్యసుధ
సమస్త సెగసవాయివ్యాధులకు 60 మా॥ 4-0-0

స్త్రీసుధ
స్త్రీలసమస్తగర్భాశయవ్యాధులకు60మా॥3-0-0

ఆనందసుధ
బలహీనత సమస్తవ్యాధులకు 8 ఔ॥ 2-8-0

ప్రదరామృతము
స్త్రీల శ్వేతరక్త ప్రదరములకు 60 మా॥ 4-0-0

ప్రమేహసుధ
సమస్త శుక్రనష్టములకు 60 మా॥4-0-0

రత్నసుధ
చర్మవ్యాధులకు రక్తదోషములకు 60మా॥ 4-0-0

దివ్యసుధ
గర్భిణీస్త్రీల సమస్తవ్యాధులకు 60మా॥ 4-0-0

సర్వసుధ
ముష్టిమైథునమువలన బలహీనతకు60మా 10,00

సర్వామృతము
పాండువు,మధుమేహం మొ॥వానికి60మా 4-0-0

సుధానిధి
దగ్గు, ఆయాసము, క్షయలకు 60 మా॥ 4-0-0

బాలసుధ
బాలురజ్వరము,అజీర్ణము మొ॥వానికి50మా 1.0 0

దివ్యామృతము
కీళ్లనొప్పులు మొ॥సమస్తవ్యాధులకు60మా॥4-0-0

జ్వరసుధ
సమస్తజ్వరములకు 100 మా॥ 5-0-0

విషమ జ్వరసుధ
చలిజ్వరము మొ॥ వానికి 60 మా॥ 5-0-0

అజీర్ణసుధ సమస్తఅజీర్ణములకు 100మా॥6-0-0

ఇంకను శాస్త్రీయమగు సమస్తాయుర్వేదౌషధములును అత్యుపయోగకరములగు వైద్యగ్రంథములునుగలవు. కేటలాగు ఉచితము.

అమాయకులగు బాలురను కష్టములనుండి రక్షించుట తల్లుల ప్రథమకర్తవ్యము

•

పిల్లల ఆరోగ్యబలములకు

ఇన్ఫాంటోన్‌ను జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు

దేశమునందు సుప్రసిద్ధమైన ప్రయోజనకారి

ఇట్టివి అనేకమందులు తయారగుచున్నవి

కాని ఇన్ఫాన్టోన్‌తో సరిరావు

దీనియందు వాటికంటె గుణమధికముగా నున్నను
ధరమాత్రము ఏమాత్రము పెంచలేదు

ఇన్ఫాంటోన్‌ను జ్ఞాపకముంచుకొనుడు

ప్రతిస్థలమందు దొరకును.   సీసా 1కి ధర 15 అణాలు

హైద్రాబాదు కెమికల్ అండు ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు లిమిటెడ్,
హైద్రాబాదు దక్కన్.

Khan&Sons

నాకేమైనా ఔతుందంటే నీకు నిర్లక్ష్యమా నాన్నా?

ఏ ఆలోచనా పరుడు కూడా తనసర్వంత ప్రియమైన తన కుటుంబము, తన యిల్లు, తన భావిరక్షణ—యివి యీకలంలో మహోపద్రవానికి గురియైయున్నవని గురుతించకుండా వుండలేడు. అయితే అమూల్యమైన ప్రాణాలను స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకు సహాయపడగలడు, రక్షణల మూలమున ఇండియా బలమును వృద్ధిపరచుట మూలముగ సహాయపడగలడు. కాని ఆలసింపక వెంటనే పూనుకొనవలెను. డిఫెన్సు సేవింగ్సు సర్టిఫికేట్లు కొనుటకిదే సమయము.

మీరు పెట్టుబడిగనీయగం ప్రతి ఒక్క అణాయు హిందూస్థానపు సైనిక, నౌకా, వైమానిక బలములను హెచ్చించి తన్మూలమున శత్రుదాడిని ఎదిరించుటకు హిందూస్థానమును బలపరచును పూర్తి వివరములు పోస్టాఫీసులనుంచి

ప్రతి రు 10/-ల డిఫెన్సు సేవింగ్సు సర్టిఫికేట్లు రు 8-9-0 లాభమునిచ్చును

G.I. 74 TG.

ఆయుర్వేదఔషధములకు

48 యేండ్లనుండి ఉంఝాఫార్మసీ ప్రసిద్ధి కెక్కినది

శీతకాలమునందు బలమునకు పటుత్వమునకు ఈదిగువ ఔషధములను వాడుడు

సువర్ణ వసంతమాలిని

ఆయుర్వేదములో ప్రశస్తమైనఔషధము. సన్నిపాతజ్వరము, దీర్ఘకాలమునుంచి వున్న జ్వరము, క్షయ,జలుబు,రక్తమునకారుట, అజీర్ణవ్యాధులకు,నిస్సత్తువ, ఉబ్బసమునకు అద్భుతమైన మందు. నిస్సత్తువను పారద్రోలును. పొద్దున ఉదయము ౧మాత్ర, సాయంత్రము ౧ మాత్ర తేనెతోను చెప్పవెంటులోను పుచ్చుకొనవలెను. భోజనము చేయునపుడు పాలను, నెయ్యిని ఎక్కువగా తీసికొనవలెను. జీర్ణశక్తిని కలిగించి ఎంతఆరగని పదార్థముతిన్నను జీర్ణమగునట్లుచేయును. అందమును, సత్తువను వృద్ధిపరచును. బలహీనులకు వీర్యవృద్ధినికలిగించి ఎక్కువశక్తినిచ్చును. ధర: తులము ౧ టికి రు ౧౦. ప్రత్యేకమైనది రు౧౫-౦కతులం [ప్రత్యేకరకం మందులో మంచిముత్యములు, రససిందూరము, హింగుళ బదులు చేర్చబడినవి, ఫారిన బదులు బంగుభస్మము రెంటిలో చేర్చబడినది.

అమీరీ జీవన్
(రిజిస్టర్డు)

'వ్యవస్థప్రాశతేహ్యము'లో చేర్చబడినవస్తువులుగాక కొంగలఆయుర్వేదయునానిమందులుగలవు. ఇందుకుంకుమపువ్వు, మేలైనఅభ్రకభస్మము, రససిందూరము వంగభస్మములుచేర్చుటవలన, గుణమునందు చ్యవనప్రాశకంటె అమోఘమైనది. సప్తధాతువులకు బలమునకలిగించి శరీరమునకునూతనశక్తి నిచ్చును. వీర్యస్ఖలనము, దగ్గు, ఉబ్బసము, క్షయం, శారీరక, మానసికబలహీనతలనుగూడనయము చేయును. పొద్దున, పాలతో ౧½తులమునుండి 3 తులములవరకు ఉదయము,సాయంత్రముతీసుకొనవలెను. ధర, ౧౦ తులములకు రు ౧-౮-౦. ఒక పౌను నాలుగురూపాయలు.

స్త్రీల వ్యాధులకు **సుందర సంజీవని** (ఏనుగమార్కు)	సమస్త జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైనది **మలేరియా మిక్స్చర్** (ఏనుగమార్కు)	**మకర్ధ్వజ వటి** (రిజిస్టర్డు)
కుసుమరోగము, బహిష్టురోగము, గొడ్డుతనము, మూత్ర వ్యాధులను నివారణచేయును. ధరసీసా ౧ కి ఒకరూపాయి 3 సీసాలకు రు. ౨-౧౦-౦	మలేరియా, అంతము లేని దీర్ఘ కాలజ్వరములకు, తగ్గుచు వివచుచుండు జ్వరము లను నిర్మూలముచేయును ధర సీసా1టికి రు ౦-౧౦-౦.	వీర్యస్ఖలనము, వీర్యము పల్చబడుట- స్వప్న దోషములు, నపుంసకత్వము,గనోరియా,నిస్సత్తువులను శీఘ్రకాలములోనివారణచేయును. 30మాత్రలుగలబుడ్డి రు 3.

పైన ఉదహరింపబడినవేకాక రస, భస్మ, గుటిక, మాత్ర, అవలేహ, ఆసవ అరిష్ట మొదలగునవి స్టాకులో ఎల్లప్పుడు ఉండును, సంపూర్ణ ఆయుర్వేదపద్ధతులతో తయారు చేయబడినవి.

ఉంఝా ఆయుర్వేదఫార్మసి

గాంధిరోడ్	కలబాదేవి	లక్ష్మీరోడ్	ఉంఝా.
అహ్మదాబాదు	బొంబాయి 2.	పూనాసిటి	ఉ. గుజరాత్

నైజాంస్టేటు ఏజంట్లు:- మెసర్సు, బి. ప్రాణజీవన్ ద్యాస్ అండు కంపెనీ. సికింద్రాబాదు, నిజామాబాదు, వరంగల్.

నోటీసు- ప్రతిస్థలమునందు ఏజంట్లు కావలెను. ఏజన్సీకై వివరములకు వ్రాయండి. కేటలాగు ఉచితము.

"ఈశ్వర్సు కుముద"

స్త్రీలకు కలుగు ఋతుశూల, బహిష్టికాకుండుట, అకాలబహిష్టి మైలజాస్తిగాను తక్కువగాను పోవుట, సంతానహీనత, ఎర్రకుసుమ, తెల్లకుసుమ, గర్భము పోవుచుండుట, గర్భాశయము తనస్థానమునుండి తప్పినపుడు కలుగుబాధలు,గర్భస్రావముచే కలుగుదోషములు, నడుమునొప్పి, కాళ్లులాగుట, హిస్టీరియాను కుదుర్చును. సూతికానొప్పినిపోగొట్టును- గర్భాశయవ్యాధుల నన్నిటిని తగ్గించి ఆరోగ్యమునిచ్చును-   4 ఔన్సుల సీసా 1కి రూ, 1-14-0

ఈశ్వరఫార్మసి   పి. బి. 127 మద్రాసు

ఏజన్సీ:-3168, కింగ్సువే, సికింద్రాబాదు-

Golkonda Patrika

Volu 16 — No 82 | *Published on every Monday and Thursday — Hyderabad Dn.* | **26—2—1942**

స్థానిక వార్తలు

హైదరాబాదు మద్యపాననిరోధకసంఘము వారు ఈశ్వర్యద్దినగా జరిగిన మద్యనిరోధక దినము ఏర్పాటుచేసినారు-అరోజు సాయంత్రము ప్రతిగ్రామములోను మద్యనిరోధప్రచారమునకై బహిరంగసభలు జరుపవలెననియు-పెద్ద బస్తీలలో ప్రతివాడలో నిట్టిసభలు జరుపవలెననియు మద్యనిరోధకగీతములను కేంద్రసంఘమువారుపంపెదువాటినిపాడుచువీధులలో ఊరేగింపుతో ... వెళ్లవలెననియు ఈసభాసంబంధములైన అన్నిపనులకును ప్రతిగ్రామములో స్వచ్ఛందసేవకదళము నేర్పాటు చేయవలెననియు మద్యపాననిరోధకప్రమాణపత్రములపై సంతకములను చేయించుకొనవలెననియు ఏవిధమైన వికెటింగుగాని ఒత్తిడిగాని చేయరాదనియు-మద్యనిరోధకసంఘముల స్థాపనకును మద్యనిరోధక భవనముల నిర్మాణమునకును ప్రజలను ప్రోత్సహించవలెననియు సూచనలుచేయు కరపత్రములు పంచిపెట్టబడుచున్నవి.

... ...

ఉస్మానియాపీఠప్రస్నాతకోత్సవసందర్భమున హిజ్ ఎగ్జాల్టెడ్ హైనెస్ నైజాము ప్రభువులుగారు నవాబు మెహిది యార్ జంగుబహదర్ గారికి "డాక్టర్ ఆఫ్ లిటరేచర్"అనుబిరుదమున్ను ఆ ... డాక్టర్ రజియుద్దీన్ సిద్దిఖీగారికి డాక్టర్ ఆఫ్ సైన్సు బిరుదమున్న ... గౌరవబిరుదములు ఒసగబడును.

... ...

మీర్ అక్బర్ అలీఖాన్ గారింటిలో నవాబు బహదర్ యార్ జంగ్ బహదర్, అబుల్ హసన్ సయ్యదలీ, ... సాదుద్దీన్, మహమ్మదలీఖాన్ అలీ, అక్బర్ నవాజ్ జంగ్ ... రామచంద్రరావు, జి-రామాచారి, ఎం-నరసింగరావుగారు, కె-యస్-వైద్యగారు మున్నగువారలు కొన్నిగంటలు ఆలోచనలుచేసినతర్వాత, సయ్యద్ మహమ్మద్ అహమద్, శ్రీ ... బి. రామకృష్ణారావుగారు, గోపాలరావు ఎక్బోటే, అహమ్మద్ ... మన్నాన్, కృష్ణస్వామి ముదిరాజ మున్నగువారితో ఒక సంఘము ఏర్పాటైనది. అందులో ఈక్రింది ... లున్నవి:-

ఆపుమరాజకీయపక్షముల తరుతమ భిన్నప్రచారములను మానుకొని శ్రీప్రభువుగారిని, వారివంశమును, హైదరాబాదురాజ్యమును రక్షించుటకై అందరును కలిసి ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడవలెను. ప్రజలను ఉపద్రవమునుండి రక్షించుటకు అధికారులు అనధికారులు కలిసిన ఒకసమితి ఏర్పడవలెను. విమానాలదాడులనుండి ఆత్మరక్షణచేసికొనుపద్ధతులను ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ప్రకటించవలెను. సివిల్ గార్డుల నేర్పాటుచేయవలెను, ఆహారపదార్థములు మున్నగు ముఖ్యవస్తువులను బయటినుండి తెప్పించవలెను. జలాశయములను రక్షించవలెను మత భేదాలప్రకారము సివిల్ గార్డులు మున్నగువాటిని ఏర్పరచరాదు. హైదరాబాదు, కోటలలోనేనగరములోను కొంత ... రాత్రివేళల దీపాలు కాంతిలేకుండచేసే ఏర్పాటులు అవసరము.

... ...

హరిశ్చంద్ర హెడా గారింట్లో ... ఫిబ్రవరినాడు ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్, హిందూ ప్రజామండలి మున్నగు సంస్థలవారలు కూడి హైదరాబాదులో "... లీగ్"అనుదానిని ఏర్పాటుచేయ నిశ్చయించిరి.

... ...

ఫిబ్రవరి ... తేది సాయంకాలము బేగంపేటలో పూర్వము కొలువైయుండి ఇప్పుడు విరమించుకొనినట్టి గులాంమహమ్మదుఖాన్ అను వారియింటిలో దివాన్ బహదర్ అరవముదయ్యంగారు వారిఅధ్యక్షతలో ... హైదరాబాదు ఇంటర్నేషనల్ ఫెలోషిప్ ఫెలోషిప్ అతిథిసత్కారసమితిలో ఇప్పుడు సభ్యుడుగనున్న డాక్టర్ సయ్యదు అబ్దుల్ లతీఫ్ గారిని హైదరాబాదులో ఆసంస్థయొక్క ఒక కేంద్రమును ఏర్పాటుచేయవలసినదని కోరియుండుటచేవారు ఆసంస్థయొక్క ఉద్దేశ్యములు మున్నగువాటిని వివరణచేసిరి. ఆలోచనలతర్వాత తుదకు సయ్యదు అబ్దుల్ లతీఫ్, రాయని శ్రీనివాసకార్యాలయం ... మొహియుద్దీన్ గారలు సభ్యులుగల ఒకసమితి ఏర్పాటుచేయబడినది ఆసమితి హైదరాబాదులో స్థాపించబోవు శాఖకు సంబంధించిన నియమావళిని తయారుచేసి ... తేదిన జరుగు సమావేశములో ఆలోచనకు పెట్టుటకు కోరబడినది.

... ...

ఫిబ్రవరి ... తేది బుధవారమునాడు ... బజారులో హనుమత్ గండిలో ... జమ్మలమడక ... గారినిగురించి ... వైద్యగారు అధ్యక్షతవహించిరి ... మనిరాజాల్ ... గారు ... ప్రకటన ... ప్రతిపాదించిరి. ... హైదరాబాదు, రామకృష్ణారావు ... మున్నగువారు ... ఉపన్యసించిరి.

... ...

హైదరాబాదు రక్షణ నియమావళి అభియోగము

హైదరాబాదురక్షణ నియమావళిలోని 3వ దఫాననుసరించి, గుల్బర్గాలో పోయిన నవంబరు ... వసమయమున ... దేవాలయమందు ఉపన్యసించెనను నేరముక్రింద పోయిన ఫిబ్రవరి ... తేదిన ... అను వారిని పూనాలో అరెస్టుచేసి ఎర్రవాడజెయిలులో నుంచబడియుండెను. ఫిబ్రవరి ... తేదిన వారిని బ్రిటిషుపోలీసులు తెచ్చి గుల్బర్గామేజిస్ట్రేటుగారి సముఖములో నిజాంపోలీసులకు ఒప్పజెప్పిరి- వారిని గుల్బర్గా సెంట్రల్ జెయిలులోనుంచినారు- ఫిబ్రవరి ... తారీఖులలో వారిని కోర్టుకు తెచ్చిరి గాని విచారణజరుగలేదు-అది ఫిబ్రవరి ... తేదికి నిర్ణయించబడినది గుల్బర్గాజెయిలులో మొదటిరెండురోజులు వారికి జైలుఅధికారులే కష్టయిచ్చిరి, కాని తర్వాత ఫిబ్రవరి ... తేదినుండి గుల్బర్గాలో వారి మిత్రులు ... మన్నారు.

(దక్కన్ క్రానికల్)

... ...

దొంగ సిపాయీలు

ఉస్మానాబాదు ప్రవేట్ వ్యాయామాధికారియగు సయ్యద్ మహమ్మద్ దస్తగీర్ గారి సముఖములో మహమ్మద్ యూసుఫ్ మరియుమహమ్మదు హనీఫ్ అను ఇరువురిపై తేబడిన అభియోగము గమనించవలసియున్నది. వీరలిరువురును తాము సిపాయీలమనియు, యుద్ధనిధికి ప్రతిఇంటినుండియు ఒక్కొక్క రూపాయి చందావసూలుచేయుటకును, డబ్బు ఒసగనివారలనుండి యుద్ధమునకు మనుష్యులనుపంపించుటకును తమకు ఆజ్ఞగలదని వీరలు ఉస్మానాబాదు జిల్లాలోని పరోలి గ్రామపు మాలిపటేలున ఉద్యోగులలోనొకటి, మహారాష్ట్రభాషలోనొకటి దొంగ మురాసిలాలను పోయినఫిబ్రవరి నెలలో చూపి- మొత్తమునకు రూపాయీలు వసూలు చేయుచుండునంతలో, కొందరు యీసంగతిని పోలీసులకు తెలుపగా పోలీసులు ఆ దొంగ "సిపాయీల" నిరువురిని అరెస్టుచేసిరి.

కలకత్తాలో మ. ఘ. వ. నిజాంగారి సౌధము

కలకత్తాలో శత్రువిమానాలదాడుల్ల పడెడి దెబ్బలనుండి ఆత్మరక్షణ గావించుకొను విద్యను నేర్పించుటకై శిక్షితులుగ తర్ఫీదు చేయుటకు తగినభవనము లేకుండగా, మ-ఘ-వ నిజాంప్రభువుగారు యుద్ధము ముగియునంత కాలము కలకత్తాలోని తమసౌధమును ఇండియాప్రభుత్వమువారి వశములోనుంచుటకు అంగీకరించినారు. వైస్రాయిగారును ఇండియాప్రభుత్వమువారును ఇందుకు కృతజ్ఞత తెలిపినారు- నిజాంప్రభుత్వమువారు విద్య నేర్పుకొరకే ఒకవిమానమునుకూడ ఇండియాప్రభుత్వమువారి కొసగినారు.

నైహరూ చియాంగ్ కెయ్ షెక్ గారలతో సలహాలు

ఇండియాసమస్యపై అమెరికాలో ప్రశ్నలు

ఫిబ్రవరి ... తారీకున బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సుసభలో చియాంగుకెయ్ షెక్, నెహరూల సమావేశమునుగురించి కార్మికసభ్యుడు సోరెన్ సన్ గారు ప్రశ్నించిరి.

"ఇండియా, చైనా, దూరప్రాచ్యపు ప్రజల కొరకు సంబంధించిన విషయము అనుసరించి వైస్రాయిగారితో అధికారరీత్యా సంప్రదించి చేయుటకు అవ్యానించకూడదా?" అని సోరెన్ సన్ ఇండియామంత్రియగు అమెరీని ప్రశ్నించెను.

అధికారయుతమైన సంప్రదింపులలో పాల్గొనవలెనని ఆహ్వానించలేదనియు అటువంటివాటిలో పాల్గొనుటకు ఇష్టమున్నట్లు కనిపించనైనా కనిపించలేదనియు అమెరీసమాధానమిచ్చెను.

"ఇండియా సమస్యనుగురించి కొత్తమార్గం అన్వేషించుటకు ఈయిరువురుపెద్దలతో సంప్రదించుటకు ఇదిఅపూర్వమైన అవకాశంకాదా?" అనిసోరెన్సన్ గారుఅడుగగా కాదుఅనిఇండియా మంత్రి సమాధానమిచ్చెను.

ఋషి వేదోత్సవము

బొంబాయి- ౧౩-౨-౪౨.

ఈయుత్సవము పైనగరములో కామాటిపురము, ఆర్యసమాజభవనములో ఉదయము ౧౧గంటలకు జరిగెను. సంధ్యాహవనము, శ్రీ ఆర్-నరసింహరావుగారి భజనోపదేశము, తర్వాత శ్రీపండిత, ఎస్-ఎచ్- గుప్తగారు మహర్షిగారి యొక్క జీవనచరిత్రపై గంభీరోపన్యాసము చేసిరి.

శ్రీడి-సాంబయ్య, టీ-రామచంద్రయ్యగార్లు శ్రీ సురవరము ప్రతాపరెడ్డి బి.ఎ. బి.ఎల్. గారు వ్రాసిన హిందువులపండుగలు అనే గ్రంథములో మహాశివరాత్రిఅనువిషయం చదివివినిపించిరి- దీనిలో గొప్పప్రభావముండెను-మహాశివరాత్రివిషయమును అందరికి తెలియపరచి మమ్మానందింపజేసిన శ్రీప్రతాపరెడ్డిగారికి మాయొక్క కృతజ్ఞత ఈశ్వరుడువీరికుటుంబమునువీరినిఆశీర్వదించుగాక. శాంతిపాఠముతో ౧౨గంటలకుసభముగిసెను.

ఇట్లువిధేయుడు,

ఎస్. బి. క్రిష్ణ

కలకత్తాలో షేఖ్ గారు

చియాంగుకెయ్ షెకుదంపతులు శాంతినికేతనమునుండి యీనెల ... తేదిన కలకత్తాచేరిరి అటవీరు ప్రభుత్వభవనమున బసచేసిరి. తరువాత బెంగాల ప్రధానమంత్రి ఫజులుల్ హక్, ఆరాష్ట్రపు ఆర్థికమంత్రియగు డా. శ్యామప్రసాద ముఖర్జీగార్లు షేఖ్ దంపతులతో ప్రసంగించిరి. అక్కడిమిత్రమంత్రివర్గంవారువివిధమత సామరస్యమునకై తాముచేస్తున్నకృషినిగురించిచెప్పగా షేఖ్ గారుచాలా ఆనందించిరనియు తెలియుచున్నది-

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S Prathapa Reddy B. A. B. L.